

natkozna. Végül a harmadik résznél (zoologisch) olvassuk a bibic madártani ismertetését.

Dr. Busse tharandti erdészeti professzornak a szerkesztés nehez munkájában 12 neves szaktekinély isegédkezett, kik tudásuk legjavát adták közre ebben a műben.

Jóllehet tudományos színvonalon vannak a fejezetek megírva, hisz a tudós szerkesztő is azt mondja, hogy ez a könyv elsősorban a legfelső minősítésű erdőtisztnek szól, mindazonáltal a kifejezés módja oly világos és egyszerű, hogy bárki, aki az erdészet iránt érdeklődik, haszonnal forgathatja.

Az én véleményem szerint nálunk főként az erdőbirtokosok igen jó hasznát vennék, hisz az egész erdészet teljes tárházát találják meg benne, minden felbukkanó kérdésre rövid választ s — mint már említettem — mindenütt utalást arra, hol szerezhetők be a tüzetesebb adatok.

F. M.

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozás. Bizony Ferenc főerdőmérnök, egyesületünk rendes tagja, f. évi szeptember hó 8-án 46 éves korában hosszas és kínos szenvedés után Budapesten elhunyt. A megboldogult a háború előtt Kolozsvár városánál állott alkalmazásban. Az összeomlás után a faértékesítő hivatal szekszárdi kirendeltségéhez került, majd báró Hatvani erdőgazdaságának erdőmestere lett.

Az elhunyt földi maradványait szeptember hó 11-én a kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra, barátai élénk részvéte mellett.

Béke hamvaira!

Ünnepségek a M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolán. Főiskolánk ezévi október hó 18-án tartotta meg ünnepélyes tanév-megnyitó közgyűlését. Az ünnepség jelentőségét nagyban emelte az, hogy ugyanekkor avattuk fel Herrmann Emilnek, Fekete Lajosnak és Vadas Jenőnek, a főiskola egykori nagynevű professzorainak az intézet parkjában elhelyezett mellszobrait.

A bencések templomában elhangzott Veni Sancte után sűrű sorokban gyülekezett az ünneplő közönség és színültig megtöltötte a főiskola tantermét. A megjelent előkelőségek között ott láttuk: a főiskola főhatóságainak, a m. kir. pénzügyminiszter és a m. kir. földművelésügyi miniszter uraknak képviselőjében megjelent Böhm Ferenc miniszteri tanácsos és és Pfeiffer Gyula miniszteri főtanácsos urakat; Herrmann Miksa volt kereskedelemügyi miniszter urat, Sopron

városának országgyűlési képviselőjét, vitéz Simon Elemér dr. főispán, Gévy Wolf Lajos alispán és Thurner Mihály dr. polgármester urat. Ott láttuk a Bányászati és Kohászati Egyesület küldöttségét és annak élén Zorkóczy Samu m. kir. kormányfőtanácsos, műszaki vezérigazgató urat; az Országos Erdészeti Egyesület kiküldöttjét, Rimler Pál m. kir. kormányfőtanácsos, hercegi uradalmi erdőigazgató és az Erdészeti Lapok képviselőjét, Biró Zoltán miniszteri tanácsos urakat; a Kir. József Műegyetem képviselőjében Sándy Gyula műegyetemi r. tanár urat, valamint a pécsi Erzsébet Tudományegyetem és a debreceni Tisza István Tudományegyetem képviselőit, Deák János dr. és Kállay Kálmán dr. egyetemi r. tanár urak személyében. Képviselve voltak a honvéd állomásparancsnokság, a soproni egyházak, hatóságok, hivatalok és intézmények is.

A Magyar Hiszekegy akkordjainak elhangzása után a főiskola újonnan megválasztott rektora, Cotel Ernő r. tanár lendületes szavakban üdvözlöi vendégeinket, majd Boleman Géza, a lelépő rektor tartja meg beszámolóját.

— A főiskola életét az elmúlt két esztendőben is a fejlődés és haladás jellemezték — mondja a beszámoló. — Semmiféle reánk erőszakolt békeparancs sem tudta megakadályozni szellemi erőink érvényre jutását. Ennek legfényesebb bizonyítéka az a munkásság, amelyet a főiskola tanárai könyveikben, tudományos értekezéseikben és dolgozataikban tárnak elénk és amely nemzetközi relációkban is tiszteletet szerez a magyar kultúrának. A főiskola bánya- és kohómérnöki osztályai által szerkesztett „Közlemények”, valamint az erdőmérnöki osztálynak az Erdészeti Kísérleti Állomással közösen kiadott tudományos folyóirata, az „Erdészeti Kísérletek” ma már világszerte elismert termékei a magyar tudományos munkásságnak és több mint 150 külföldi egyetemtől és tudományos intézettől kapunk értük más tudományos kiadványokban és folyóiratokban cserépdányokat.

Az elmúlt két esztendőben idegen, azelőtt ellenséges nemzetek diákjait is vendégül láttuk. És ezek a vendégcsoportok mint hazánk lelkes barátai távoztak körünkből. Idegen egyetemek tanárai is felkeresték főiskolánkat, hogy az itten folytatott tanulmányaikkal és az itten látottakkal gyarapítsák tudásukat.

Ime! Trianonban lefegyvereztek bennünket, de a szellem fegyvereit el nem vehették tőlünk!

Majd felsorolja a beszámoló azokat az adományokat és segélyeket, amelyeket a főiskola vezetőségai és barátai, a gazdasági és tudományos élet intézményei bocsátottak rendelkezésünkre, hogy felszerelésünket bővíthessük, és hogy a tanári és tanársegédi karnak munkásságát tudományos kutatásokkal és tanulmányutakkal előmozdítsuk.

Ezután reátér a prorektor arra a küzdelemre, amelyet főiskolánk az egyetemi egyenrangúsítás külső ismérveinek, a doktorráavatás és

a magántanári habilitáció jogának eléréséért folytatott. Részletesen ismerteti mindazokat a lépéseket, amelyeket ennek az igaz ügynek diadalrajuttatása érdekében a Mérnöki Kamara, a Bányászati és Kohászati Egyesület, és az Országos Erdészeti Egyesület és ősi intézetünk barátai a kormánynál és az országgyűlés előtt tettek. Bár mindez eddig eredményre nem vezethetett, annak a reménynek ad kifejezést, hogy kormányunk nem sokára meg fogja ezt a reánk nézve életbevágó fontosságú kérdést és módot fog találni arra, hogy főiskolánk külsőleg is egyetemi jelleggel felruházva folytathassa fontos nemzeti és tudományos misszióját.

Majd a rektori tisztséget a következő szavakkal adja át utódjának, Cotel Ernő főiskolai r. tanárnak.

— Méltóságos Rektor Úr!

— Amikor ennek a jobb sorsra érdemes ősi főiskolának legszébb tisztségét Méltóságod kezeibe letenni van szerencsém, jól tudom, hogy ezt a küzdelmet, melyet én a mai nappal abbahagyok, Méltóságod még nagyobb buzgósággal fogja folytatni. Kívánom, hogy Méltóságod küzdelmét Isten segítségével teljes siker koronázza.

Cotel Ernő, az új rektor — átvéve a szót — hálásan köszöni elődjének megtisztelő és buzdító szavait.

Ő is változatlan energiával fog küzdeni a főiskola igazáért. Felettes hatóságaink határozott jóakarattal állottak mellettünk ebben az ügyben is. Aspirációink jogosságához semmi kétség sem férhet és a küzdelmet éppen ezért feladni nem szabad. Ha egykori három hírneves tanárunk — mondja emelkedett hangon a rektor —, akiknek ma szobrait fel fogjuk avatni, letekintene reánk az örök magasságból, aligha értenék meg, hogy azok a vágyak és törekvések, amelyek még az ő tanárságuk idején kaptak szárnyat, miért is nem tudtak mindmáig célhoz érni.

E törekvések és vágyak állandó visszautasítása és sikertelensége hozza magával, hogy főiskolánk azzal a gondolattal is foglalkozott, hogy más egyetemhez való csatlakozásában keresse fejlődésének feltételeit. Ha feladnók ilyen módon közel 170 éves önállóságunkat, úgy bizonyára nyilvánvaló, hogy ennek egyesgyedül az egyetemi rangért folytatott emberöltőnyi küzdelmünk teljes meddsége az oka. Azonban az egyetemi csatlakozás tervének mindenképpen legfőbb feltétele főiskolánk tekintélyes multjának és jelenlegi presztizsének megbecsülése, valamint Sopronban való maradásunk biztosítása. Mert Sopron főiskolánkat mindig megbecsülte és törekvéseit mindig önzetlenül támogatta.

A tanárok és tanársegédek rátermettségét igazoló munkássággal és azzal az örvendetes ténnyel szemben — folytatta a rektori megnyitó —, hogy főiskolánk, intézetei és laboratóriumai révén úgy a tudományos, mint a gyakorlati élettel állandó kontaktust tart fenn, fájdalmas ellentétben áll az a jelenség, hogy a kényszerű takarékoság a főiskola költségvetését mind szűkebbre szabja, ami a tanszékek

legelembb szükségleteinek kielégítését is veszélyezteti és a tanári kart lehetetlen státuszviszonyok között tartja. Az automatikus előlépés intézményesítésére szükség van a mai főiskolánkon is, nehogy az idősebb tanárok útjukban álljanak a fiatal, feltörekvő kollégáknak.

Majd a hallgatók létszámviszonyaira tér át a rektori megnyitó: Hallgatóink összlétszáma az 1928—29. tanévben érte el mélypontját, azóta örvendetesen emelkedik. Csak a bányamérnöki osztály mutat visszaesést, ami egyébképpen általános jelenség a külföldön is. Ennek talán az lehet minálunk a különleges oka, hogy a magyar bányavállalatok az utolsó években kevés bányamérnököt vettek fel. Bár igaz, hogy a bányavállalatok helyzete sem rózsás, mégis kéri őket, hozzanak áldozatot e téren is, mert hiszen érdekük nekik is, hogy ne maradjanak képzett, gyakorlott mérnökök nélkül.

— Most pedig Hozzátok szólók még, kedves ifjú Barátaim, főiskolai hallgatók! — zárja be lelkes szavakkal megnyitóját a rektor.

— A ti legszebb ifjú éveitek olyan időkbe esnek, amikor ezt a porbasújtott országot ezernyi gond nyomja. Mégis arra intelk Titeket, soha ne hagyjátok fel a hitet, a reményt egy szebb magyar jövőben, amelynek el kell jönnie! Ne feledjétek, hogy a jövő mégis csak a tiétek! Úgy készüljétek fel választott hivatásotokra, hogy ezt a szebb magyar jövődöt alapos tudással, kitartással, ernyedetlen kötelességteljesítéssel talán Ti fogjátok meghozni és irányítani.

Nektek a magyar Imre herceg igénytelenségével és szerénységével kell belépnetek a magyar társadalom szegénységébe. Vajha a Ti sorsotokban már valóra válnék az írás, amely azt mondja, hogy: „Akik ma könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd”.

*

A nagy tetszéssel és tapssal fogadott rektori megnyitó után az ünneplő közönség a főiskola parkjába vonul, hogy a szoboravató-ünnepélyen vegyen részt.

Először Pattantyús Á. Imre főiskolai r. tanár tartja meg emlékbeszédét Herrmann Emil szobra előtt:

A technikai kultúra felfelé ívelő lendületét a gőzgép fejlődése tette lehetővé, ennek fejlődési útját pedig ama szellemóriások energiája egyengette, akik fáradhatatlan, céltudatos munkával felkutaták a vízgőz és tüzelőanyagok fizikájának és kémiájának törvényszerűségeit, feltárták a szerkezeti anyagok titkait és behatoltak a mechanika és szilárdságtan mélységeibe.

E nagy kutatónk egyike volt Herrmann Emil, főiskolánk egykori nagynevű professzora is.

Részletesen ismerteti ezután Herrmann Emil munkásságát, amellyel tiszteletet és becsületet szerzett főiskolánknak és a magyar kultúrának a művelt világ egész területén, majd így folytatja:

— Ezzel az ércszoborral, melyet a tisztelet és szerető kegyelet emelt, ismét visszatér a nagy professzor az Alma Mater ölére. Elfoglalja őrhelyét, ahol nap-nap mellett el kell haladnunk előtte, hogy

lánglelkével bevilágítson ebbe a sivár, szinte reménytelenül sötét magyar éjszakába. Ideáll, hogy példája a késő unokákat is szívós munkára serkentse, hogy megtanítsa arra, hogy a kétségbeesés helyett önerőnkben bízva, reménnyel és Istenbe vetett hittel nézzünk a jövőbe. Mert ő mindent a maga erejéből vívott ki magának és az élet minden körülményei között mindig ugyanaz maradt: a nagy logikus gondolkozó, a keményakarátú, fáradhatatlan munkás.

Ha az ő útjait járjuk, hiszem, hogy lesz még magyar feltámadás.

A gyönyörű és az egész ünneplő közönség által meghatott lelkesedéssel végighallgatott beszéd után Lesenyi Ferenc és Roth Gyula főiskolai r. tanárok mondták el emlékbeszédeiket Fekete Lajosnak és Vadas Jenőnek, az Alma Mater két nagynevű volt erdészprofesszorának ércszobrai előtt. A szívbemarkoló, lendületes két beszédet nem kívánjuk most ismertetni, mert azokat az Erdészeti Lapok decemberi száma teljes terjedelmükben fogja közölni.

Az emlékbeszédek után Cotel Ernő rektor átveszi a szobrokat, amelyeket — úgymond — úgy ő, mint utódai szeretettel és hűséggel fognak megőrizni.

Majd elhangzik a Himnusz is és a mindvégig emelkedett, lelkes hangulatú ünnepség véget ér.

*

Ünnepe volt főiskolánknak másnap, október 19-én is.

A pécsi Erzsébet-Tudományegyetem Sopronban elhelyezett evangélikus hittudományi karának újonnan épült otthonát ugyanis e napon avatták fel a kormányzó úr Öfőméltóságának jelenlétében és a város magas vendége főiskolánkat is kitüntette látogatásával.

Délután három órakor érkezett meg az államfő fényes kíséretével, amelynek tagjai között ott láttuk gr. Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter urat is.

A rektor és az ifjúsági kör elnök üdvözlő beszéde után Öfőméltósága az erdőműveléstani, erdészeti földméréstani, növénytani, vas-kohászattani és érc- és szénélőkészítéstani tanszékeket tekintette meg.

Hisszük és reméljük, hogy az az elismerés és meglegedés, amelyet nyilvánítani kegyes volt, értékes záloga leendő ősi főiskolánkkal szemben tanusított jóindulatának és pártfogásának a jövőben is.

Délután négy órakor véget ért ez a szép ünnep is, hogy a dolgozók hétköznapi munkája vegye át ismét birodalmát a főiskolán.

M. kir. erdőőri és vadőri iskola Esztergom, továbbá Szeged—Királyhalom. Az iskolák célja erdőőrök és vadőrök képzése, akik a tulajdonképeni erdővédelmi és vadőri teendőikön kívül képesek egyrészt az erdőgazdaságokban reájuk váró egyéb munkálatokat is végrehajtani, másrészt az okszerű vadtenyésztést és vadászati teendőket is végezni.

Az iskolákba ép, edzett, egészséges, 4 elemi iskolát végzett és a

18. évet betöltött, de a 26. életévet még meg nem kezdett egyéneket vesznek fel, akik megelőzőleg 1 évig okleveles erdőmérnök vezetése alatt álló erdőbirtokon külső erdészeti és vadászati gyakorlati szolgálatban voltak. Az iskola tartama 12 hónap.

Az iskolába való felvételért a pályázatokat rendszerint minden év június hó 1-ig kell az illető iskola igazgatóságához benyújtani.

Mindkét iskola igazgatósága erdőőri vagy vadőri állások ügyében az érdeklődő erdőbirtokosoknak és vadásztársaságoknak a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást.

HAVAS JÓZSEF FEJFÁJÁRA.

Nem lettél kevély Zágrábban,

Bár palotában laktál is ott...

S úr maradtál, midőn a haza sorsa

Öreg korodban

Udvari lakásba taszított!

—o—

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Értesülésünk szerint a m. kir. földművelésügyi miniszter úr Pfeiffer Gyula miniszteri főtanácsost az I. (Erdészet) főosztály főnökét folyó évi október hó 31-én megbízta ugyanezen főosztály államtitkári felülvizsgálatával.

Amidőn őszinte örömmel üdvözljük Pfeiffer Gyula min. főtanácsost az államerdészeti adminisztráció élén, reméljük, hogy a hazai erdőgazdaság ügyeit most még fokozottabb energiával fogja felkarolni és a mostani súlyos gazdasági viszonyok között is eredményesen előrevinni.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr Hollós Gyula miniszteri tanácsost, aki az utóbbi időkben a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában az erdőgazdasági ügyosztály élén teljesített szolgálatot, folyó évi október hó végével hasznos és kiváló szolgálatának teljes elismerése mellett saját kérelmére nyugalomba helyezte.

Hollós Gyulával a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának egy kiváló szakembere vált meg a szolgálattól.

Amidőn nyugalomba vonulása alkalmából részére kellemes pihenést kívánunk, egyben azon reményünknek adunk kifejezést, hogy egyesületünk életében továbbra is tevékeny részt fog venni.

A földművelésügyi miniszter úr végül folyó évi október hó végével nyugalomba helyezte ugyancsak saját kérelmére Szecskey Dezső m. kir. főerdőtancácsost is, aki legutóbb a zalaegerszegi erdőfelügyelőségénél teljesített szolgálatot.